

Görgényi Frigyes emlékezetére

1906 – 1968

A magyar élelmiszeripart nagy veszteség érte. Ismét eltávozott egy kiváló ember és kiváló szakember, barátja mindazoknak, akik ismerték: GÖRGÉNYI FRIGYES.

Kulán született 1906-ban és iskoláit részben ott, részben Pozsonyban végezte. 1923-ban iratkozott be – kitűnő érettségi bizonyítvánnyal – a budapesti József Nádor Műegyetemre, ahol szorgalmasan végzett tanulmányai után 1928-ban nyert vegyész-mérnöki oklevelet.

A frissen kapott diplomával a Leipziger Vilmos Szesz- és Cukorgyára rt-hoz lépett be, ahol először órabéres vegyész-ként dolgozott. Az első perctől kezdve az a lendület, szorgalom, szakértelem, tudnivágyás jellemezte, amely elsősorban a mellette dolgozó fiatalokat, bennünket tanítványait is a példamutatás erejével állandó fejlődésre, mozgásra dinamikusán ösztönözt.

1939-ben nevezték ki fővegyésszé és 1941-ben üzemvezető főmérnök volt. Ebben a munkakörben dolgozott a háború alatt – a háború utolsó hónapjaiban a nyilas totális hadviselés őt is katonamundérba kényszerítette. 1944 decemberében azonban civil ruhát öltött és szeretett gyárának készülékei között megbújva türelmetlenül várta meg a felszabadító szovjet csapatokat, hogy erejének és energiájának teljes odaadásával vehessen részt a felszabadulás első percétől kezdve az új élet megindításában.

Az államosításkor a gyár műszaki vezetője lett és 21 évi fáradhatatlan üzemi élet után 1950-ben, kissé szomorúan, de fegyelmezetten vált meg eddigi sikereinek színhelyétől és először a Könnyűipari Minisztérium Szeszipari Főosztályán, majd Műszaki Főosztályán dolgozott. 1951-től az Élelmezésügyi-, illetve Élelmiszeripari Minisztérium Műszaki Főosztályának vezetőjeként hasznosította az ipar vezetésében húszegynéhány esztendő alatt felhalmozódott gyakorlati tapasztalatait és elméleti ismereteit. Sok nehéz és fáradságos munkával eltelt esztendő után 1957-ben visszahívta a gyár iránti szeretete fiatalságának színhelyére, az Óbudai Szeszgyárba, amelynek főmérnöke lett. Még ha korát tekintve, ezt az időszakot élete alkonyának lehetne is tekinteni, vitalitása, dinamikus energiája feltétlenül rácáfolt erre. Fiatalos hévvel vetette bele magát a gyár termelő munkájába és fejlesztésébe. Ha munkájáról beszélt, nem a közel hatvan éves gyári főmérnöknek, hanem az örökifjú lelkes műszakinak a rajongása tört elő szavaiból.

1964-től kezdve az Országos Szeszipari Vállalat igazgató főmérnöke lett, minden felhalmozott tapasztalatát ennek az iparágaknak a fejlesztésére fordította. Ebben a beosztásában váratlanul és tragikusan csapott le rá a halál.

Egy kiváló műszaki, kiválóan képzett szakember életútjának kurta és száraz adatait tartalmazza ez a néhány soros ismertetés. Frázisszerűen hangzik és mégis így kell elfogadni: mindannyian ismertük őt, vele dolgoztunk, végtelen szeretettel és tisztelettel vettük körül és hálával mindazért, amire bennünket tanított.

Igen – ez jellemezte őt! Tudását, ismereteit, tapasztalatait – így érezte – át kell adnia, tanítani, nevelni kell a fiatalokat, utódokat.

Végtelenül derűs, optimista lelkületével bizonyára soha sem gondolt a halálra, mert tudta, hogy tudása tovább fog élni azokban, akiket nevelt, azokban, akik gondolataikban megőrzik emlékét mindaddig, amíg csak élnek.

Nem véletlen, hogy 1945-től kezdve a Kommunista Párt tagja volt, hiszen humanizmusa predesztinálta őt arra, hogy a Párt tagja legyen. Az a szerény számú kitüntetés (Szocialista Munkáért Érdemérem, Élelmiszeripar Kiváló Dolgozója) csak jelzése volt annak a megbecsülésnek, amelyet Kormányunk kifejezésre kívánt juttatni, és amelyet megérdemelt.

Tanító és nevelő munka iránti vágyát nemcsak közvetlenül szakmai munkájában elégítette ki, hanem tevékeny részt vállalt a tudományos egyesület munkájában. Ügyszólván az Egyesület megalakulásának első napjaitól kezdve a MITE, illetve a MÉTE elnökségének, és szeszipari szakosztályának aktív tagja volt. Számos cikkére és előadására mindannyian emlékezünk, akik ezeket hallgattuk és olvastuk és a folyóirat archívum hivatott arra, hogy a szó szerinti szöveget megőrizze.

Ez mind csak írott szó, betű. – Emléke bennünk él tanítványaiban, barátaiban, munkatársaiban és e három fogalom voltaképpen egybeesik. Nehéz elérzékenyülés nélkül visszaemlékezni rá és nehéz úgy beszélni róla, hogy el ne mondjuk: nagyon szerettük Őt! Humanizmusa bár gyakran túlnőtt a lehetőségeken, jósága olykor nehézségekbe is sodorta, nem tudott más lenni, mert egész lényé humanizmussal és jósággal volt átitatva.

Elköszöntünk tőle, de nem búcsúztunk el. Búcsúzni csak attól kell, aki végleg elmegy, ő pedig velünk marad, a mi tudásunk egy részét alkotja.

„Nem hal meg az, ki milliókra költi
Dús élete kincsét, ámbár napja múl...”

Dr. Vajda Ödön